

# โครงการฝึกอบรม SUSTAINABLE FOREST AND WATERSHED MANAGEMENT

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้ นำคณะบุคลากรจากราชอาณาจักรภูฏานเข้าศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ "เรื่อง BEST PRACTICE ทางด้านการฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ การจัดการลุ่มน้ำ และการพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาแบบองค์รวม สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม" และลงไปเดินศึกษาสำรวจพื้นที่ป่าต่างๆ ของป่าดอยตุงร่วมกับทีมพัฒนาปรับป่าดอยตุง ระหว่างวันที่ 9 - 10 พฤศจิกายน 2561 จำนวน 19 ท่าน



## ประเด็นคำถาม

1. รายได้ทั้งหมดต่อปีของโครงการอยู่ที่เท่าไร

ตอบ : ประมาณ 500 กว่าล้าน

2. กาแฟสามารถปลูกได้ในระดับความสูงเท่าไร

ตอบ : ดอยตุงเริ่มปลูกที่ 800 เมตร จากระดับน้ำทะเล

3. ชาวบ้านสามารถขายกาแฟให้คนอื่นได้ไหม

ตอบ : ขายได้ เราไม่ได้จำกัดว่าชาวบ้านจะต้องขายกาแฟให้กับโครงการเท่านั้น เขาสามารถเลือกขายให้พ่อค้า หรือ กลุ่มวิสาหกิจในหมู่บ้านได้เช่นกัน แต่ถ้าขายให้ดอยตุงเรามีเงื่อนไขเรื่องคุณภาพกาแฟ การประกันราคา และ incentives สำหรับผู้ปลูกที่ขายกาแฟคุณภาพดีอย่างต่อเนื่องให้กับโครงการ

4. พื้นที่ที่ชาวบ้านอยู่อาศัยในปัจจุบันเป็นพื้นที่ป่าสงวนไหม

ตอบ : เป็นพื้นที่มูลนิธิฯ ทำเรื่องขอใช้จากราชการผ่านกองทัพบกและกรมป่าไม้

5. ทำไมไม่ใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการทอผ้า

ตอบ : เราเน้นให้ชาวบ้านมีงานทำมากที่สุดก่อน เมื่อกระบวนการผลิตใดเริ่มจะมีคนทำงานน้อยลง จึงจะนำเทคโนโลยีมาปิดช่องว่าง เราไม่ต้องการนำเทคโนโลยีมาแทนที่คนทำงานแล้วทำให้ชาวบ้านตกงาน

6. ชาวบ้านสามารถปลูกพืชอย่างอื่นนอกเหนือจากการปลูกกาแฟได้ไหม

ตอบ : ได้ ณ ปัจจุบันชาวบ้านก็เริ่มปลูกพืชอื่นๆแล้ว

7. ใครเป็นคนตัดสินใจเรื่องราคารับซื้อกาแฟกับชาวบ้าน

ตอบ : ราคารับซื้อยึดตามตลาดโลก และในตลาดไทย

8. มีการเติมกลิ่น หรือรสชาติอื่นๆในกาแฟไหม

ตอบ : ไม่มีการแต่งเติม

9. ความท้าทายในการทำงานกับชาวบ้านช่วงเริ่มต้นโครงการมีอะไรบ้าง

ตอบ : การสร้างความศรัทธาเชื่อมั่นกับคนในชุมชน การสื่อสาร และการประสานงานให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการทำงาน

10. ถ้าคนนอกอยากจะมีความร่วมมือกับมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ด้านกาแฟจะต้องทำอย่างไร

ตอบ : หากต้องการซื้อสินค้า สามารถติดต่อกับฝ่ายขายได้โดยตรง

11. ประเทศไทยสนับสนุนให้ทำเศรษฐกิจพอเพียง และมีอาชีพในภาคการเกษตรเพื่อส่งเสริมการเกษตร การที่ ดอยตุงสนับสนุนให้มีอาชีพทางเลือกที่ไม่ใช่การเกษตร จะทำให้คนรุ่นใหม่หันเหไม่ทำอาชีพเกษตรแล้วหรือ เปล่า

ตอบ: สิ่งที่เราทำคือพยายามสร้างทางเลือกในการดำรงชีวิต โดยที่ชาวบ้านมีสิทธิ์เลือกจะทำหรือไม่ด้วยตนเอง ตัดสินใจชีวิตตนเอง ในกรณีของอาชีพ ทุกวันนี้ดอยตุงสร้างงานที่หลายหลายขึ้น ในภาคบริการ ในกลุ่มธุรกิจ นอกภาคเกษตร ซึ่งคนรุ่นใหม่สามารถเลือกเองได้ แต่ถ้าเขาอยากทำงานในภาคเกษตรก็ทำได้เช่นกัน สิ่งที่เรา มองเห็นว่าจะนำไปสู่ความยั่งยืนในอนาคตคือการนำเทคโนโลยีมาช่วยผ่อนแรง ไม่ใช่เกษตรแบบแรงงาน แต่ เป็น smart farming มี R&D

มีการพัฒนาธุรกิจควบคู่กันไป ซึ่งย่อมจะดึงดูดความสนใจในกลุ่มคนรุ่นใหม่ได้มากกว่า

12. การเปลี่ยนชาวบ้านที่ปลูกฝิ่นมาเป็นคนปลูกป่า และพืชเศรษฐกิจมีความท้าทายอย่างไร

ตอบ: ป่าเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือหรือพาหนะในการพัฒนาร่วมกับกิจกรรมพัฒนาอื่นๆ เช่น ด้านสุขภาพ การ ศึกษา การหาพืชทดแทนที่ใช่ เหมาะสมกับพื้นที่ ตลาดต้องการ แปรรูปได้ มีมูลค่าสูง และสร้างความมั่นคง ยั่งยืนให้กับชาวบ้านได้อย่างแท้จริง จึงเป็นสิ่งที่สำคัญและท้าทายอย่างมากที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้ชาว บ้านเลือกหันมาประกอบอาชีพนี้ทดแทนการปลูกฝิ่น

13. ทำไมสินค้าแบรนด์ดอยตุงถึงมีราคาสูง แล้วจะสามารถสู้กับตลาดได้อย่างไร

ตอบ: สินค้าของเราเป็นงานมือ 100% แบรนด์ดอยตุงไม่เพียงแสดงถึงเอกลักษณ์และคุณลักษณะประจำตัว แแบรนด์ แต่ยังเป็นสิ่งที่การันตีคุณค่า และคุณภาพของสินค้าที่เรามอบให้กับผู้บริโภค เรามองหาลูกค้าที่เข้าใจ และเห็นคุณค่าของผลงานของเรา และซื้อสินค้าซ้ำเพราะคุณภาพ ดีไซน์ ไม่ใช่เพราะสงสาร

ผู้ดูแลคณะ

1. นางสาวณัฏฐวรรค์ ชันติสิทธิ์
2. นายถนอม ใจการ
3. นางสาววิภาวดี พิมลธิติกุล
4. นางสาวอาหมีเจ้า มาเยอะ

ศูนย์พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ มหาวิทยาลัยที่มีชีวิต